

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ve talep ederim. 29.05.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Medyanın yaygın olarak oluşturduğu söylem ve kullandığı dilin toplum nezdinde oluşturduğu etki tartışmasızdır. Bunun yanı sıra televizyonlarda yayınlanan dizi ve filmlerde oluşturulan karakterlerin, kullanılan dilin çeşitli algıların bu biçim üzerinden olduğu da önemli bir toplumsal gerçekliktir. Nitekim Romanlar, Lazlar, Aleviler, Kürtler, Ermeniler, Yahudiler, Rumlar, Araplar, siyahiler, LGBTİ bireylerin kendilerini nasıl tanımladıklarından ziyade, egemen ideolojinin onları tanımlama biçimleriyle canlandırılmaktadır. Geçtiğimiz günlerde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısında Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan tarafından dile getirilen bir husus ifade ettiğimiz konuyu izah bakımından önemlidir. Tutanaklara yansıyan *"Bakın, çok ilginç bir şey var:.... II. Abdülhamid dizisinde 3-4 kişi var Ermeni veya Yahudi. Hiç bürokrasisi yok. II. Abdülhamid'in annesi de Ermeni'dir bu arada. Adı da Verjin'dir. Öz be öz annesi de Ermeni'dir. Bu da yok. Bütün bürokrasisi, paşaları Ermeniler, Rumlar, bunların hiçbirisi yok, hiçbir iyi örnek yok. Bir Ermeni var, hain. Hep böyle efendim sinsi, bilmem ne. Çok sürpriz bir şey de söyleyeceğim. Adı ne o Ermeni'nin? Garo. Hadi buyurun bakalım. Yani özel olarak seçmişler. Yani "Garo." Ne kadar manidar."* şeklindeki ifadeler televizyon dizilerindeki ayrımcı yaklaşıma önemli bir örnek teşkil etmektedir. Diziler aracılığıyla sunulan bu olumsuz temsiller ise ötekilere karşı ön yargıların yaygınlaştırılmasına hizmet etmektedir. Bu önyargıların ise bir adım sonrası ne yazık ki toplumda örnekleri çokça görülen linç olaylarıdır. Giderek artan ve toplumda gerilime yol açan bu eylemlerin ise toplumsal kırılmayı derinleştirdiği kuşkusuzdur.

Bu bağlamda;

- 1- Televizyon kanallarında yayınlanan dizi ve filmleri takip ediyor musunuz?
- 2- Televizyon kanallarında yayınlanan dizi ve filmlerde kullanılan dil, üslup ve oluşturulan karakterlerin, belirli bir kesimi rencide ettiğini, dışladığını ve ötekileştirdiğini düşünüyor musunuz?
- 3- Televizyon kanallarında yayınlanan dizi ve filmlerde kullanılan dil, üslup ve oluşturulan karakterlerin yarattığı olumsuz etkilerle ilgili CİMER'e kaç başvuru yapılmıştır?

- 4- Yapılan başvurulara ilişkin ne tür işlemler yapılmıştır?
- 5- II. Abdülhamid dizisini takip ediyor musunuz? Dizide yaratılan negatif karakterlerin Ermeni, Yahudi yahut Rum olması bir tesadüf müdür? Neden topluma, hâkim ideoloji dışında kalanlar olumsuz karakterler üzerinden anlatılmaktadır? Bundan ne tür bir fayda umulmaktadır?
- 6- II. Abdülhamid dizisinde negatif karakter olarak yansıtılan Ermeni karakterin isminin Garo olması tesadüf müdür? TBMM'deki 3.siyasi partinin bir milletvekilinin ismi ile aynı olan bu olumsuz karakter üzerinden topluma subliminal mesaj mı verilmektedir? Bu yöntemin doğrudan Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ı hedef göstermek olduğunu düşünüyor musunuz? Garo Paylan'ın bu hedef gösterme fiilinden ötürü maruz kalacağı en ufak bir zararın sorumluluğu kimde olacaktır?
- 7- Yine pek çok dizi ve filmde Kürt karakterlerin negatif olması yahut en iyi ihtimalle mizah malzemesi olması durumundan haberdar mısınız? Bu yaygın durumun açık bir ayrımcılığa tekabül ettiğini düşünüyor musunuz?
- 8- Dizi senaryolarının kabul görmesi ve yayına girmesi hangi yöntemlerle ve hangi aşamalardan sonra mümkün olmaktadır? Bu noktada senaryolar hangi kriterlere göre onaylanmakta yahut reddedilmektedir?
- 9- RTÜK'ün televizyonlarda yayınlanan dizilerin yarattığı ayrımcılığa ilişkin aldığı kararlar var mıdır? RTÜK bu tür ayrımcı ve hedef gösteren yayınlara ilişkin neden bir çalışma yürütmüyor?
- 10- Medyada yaygın olarak kullanılan ayrımcı dil ve yine dizilerde yoğunluk arzeden ayrımcılığın önlenmesi için bir çalışma yapacak mısınız?